Peter van der Smit

Petrus (Peter) van der Smit is geboren op 18 december 1913 in Rotterdam. Hij is de zoon van Cornelis Adrianus van der Smit en Antonia Aletta Petronella van der Dussen. Hij heeft twee broertjes, Bas (1915) en Kees (1919) en een jongere zus To (1923). Hun vader werkte als boekhouder.

Peter verhuisde in 1937 naar Terneuzen. Hij is daar eigenaar van een muziekwinkel en studeerde orgel en compositie in België.

In Terneuzen was hij voortrekker (roverscout), waarschijnlijk bij één van de padvindersgroepen in Terneuzen.

In mei 1940 is Peter hospitaalsoldaat. In de eerste oorlogsjaren was hij lid van de NSB in Terneuzen en hij zou het zelfs tot jeugdstormleider gebracht hebben. Diverse mensen gaven na de oorlog aan dat hij dit gedaan heeft als verzetsman. Samuel A. Luitwieler (broer van hopman Christiaan Luitwieler) die Peter goed kende via Scouting verklaarde dat hij hem in de winter van 1940 bezocht en gevraagd heeft naar zijn activiteiten binnen de NSB. Peter gaf aan zoveel mogelijk van het nationaal socialisme en in het bijzonder van de NSB te willen weten om hen later schade toe te kunnen brengen.

Op 2 december 1942 keert Peter terug naar Schiedam, de plaats waar hij is opgegroeid en waar ook zijn ouders wonen. Hij laat zich inschrijven op het adres van zijn ouders, maar woont in werkelijkheid enkele straten verderop in een woonhuis met winkel. Daar begint hij een ondergrondse drukkerij. Hier drukt Peter onder meer het CPN blad “De Waarheid”, en “Trouw”. Peter houdt zich verder bezig met het verzamelen van wapens die door de geallieerden worden afgeworpen. Hij is leider van zijn verzetsgroep, maar sluit zich niet aan bij de landelijke organisatie van de verzetsgroepen. Binnen het verzet staat Peter ook wel bekend als Peter de Wit of Peter Kranendonk.

Eind mei 1944 is Peter naar Den Haag vertrokken. Hij zal daar een gesprek hebben met twee verzetslieden over een wapendropping. In werkelijkheid werken deze zogenaamde verzetslieden voor de Duitsers. De wapendropping zal uiteindelijk op 16 juni 1944 in Helvoirt plaatsvinden. Ondanks waarschuwingen en voorzichtigheid wordt de hele groep opgepakt door de Sicherheitsdienst (SD). Ze worden naar Kamp Vught gebracht. Daar worden ze verhoord en gemarteld om ze tot praten te dwingen. De vriendin van Peter, Grace Goudriaan, hoort in Gorinchem dat Peter is opgepakt en duikt direct onder. Zij ziet Peter

nooit meer terug. Om 5 uur in de ochtend van 29 juli 1944 wordt de hele groep door de Duitsers in Kamp Vught gefusilleerd. Peter wordt 30 jaar.

In de nacht van 15 op 16 juni 1944 valt de Sicherheitsdienst (SD) ook bij de ouders en zus van Peter binnen. Zijn vader laat een joodse man die bij hen onderduikt via het dak ontsnappen en zijn moeder ziet nog kans mogelijk belastende papieren te vernietigen. De onderduiker wordt van het dak gehaald en mishandeld. Ook de vader van Peter wordt bij de inval mishandeld. Vader, moeder en dochter worden naar Rotterdam gebracht. Zij worden de volgende dag verhoord en op transport gesteld naar Kamp Vught. Daar krijgen ze kort Peter en zijn medeverzetsstrijders te zien. Na zeven weken wordt zus To vrijgelaten. Ze komt via het verzet aan valse papieren en overleefd de oorlog. Hun ouders worden in september 1944 naar Duitsland getransporteerd. Beiden komen in een concentratiekamp, hun vader in concentratie Dachau en hun moeder in concentratiekamp Ravensbrück.

Meer informatie

Smit, Petrus van der | Nationaal Monument Kamp Vught (nmkampvught.nl)
Petrus van der Smit (oorlogsgravenstichting.nl)
Antonia Aletta Pieternella van der Smit-van… | Oorlogsgravenstichting
Cornelis Adrianus van der Smit | Oorlogsgravenstichting
Musis | 1 april 1996 | pagina 100 - Gemeentearchief Schiedam - Krantenkijker (courant.nu)

Eerst thans kunnen wij kennis geven van het overlijden van onzen lieven zorgzamen Vader, Broer, Zwager en a.s. Schoonvader

CORNELIS ADRIANUS VAN DER SMIT,

doodgeschoten tijdens een transport nabij Flossenburg (Dld.) op 17 April 1945 in den leeftijd van 59 jaar,

en van onze lieve zorgzame Moeder, Schoonzuster en a.s. Schoonmoeder

ANTONIA ALETTA PETRONELLA VAN DER SMIT—van der Dussen,

overleden in het kamp Ravensbrück op 15 Januari 1945 in den leeftijd van 57 j.

en van onzen lieven a.s. Man, Broer en Neef

PETER VAN DER SMIT

gefusilleerd in Vught, op 29 Juli 1944 in den leeftijd van 30 jaar.

BAS
KEES
TO

Zr. H. VAN DER SMIT
P. J. VAN DER SMIT
N. A. VAN DER SMIT
—Mudd
GRACE GOUDRIAAN

Buys Ballotsingel 6a
Schiedam

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op http://vrijheid.scouting.nl voor meer informatie en alle andere verhalen.